

שיעור 5 - תרגול

תרגיל 11 - התאמת שם תואר לשם עצם

- צרפו שם-עצם לשם-תואר והטו את הצירוף בכל היחסות ביחיד וברבים.
- הקפידו על שמירת ההתאמה בין שם העצם לשם התואר מבחינת מין, מספר ויחסה.
- רשמו את סימן ההטעמה על כל מלה שמספר הברותיה עולה על שתיים.
- תרגמו את צורת ה-nominativus לעברית.

שמות-עצם	שמות-תואר
bellum, belli (n.) [מלחמה]	magnus, -a, -um [גדול]
fluvius, fluvii (m.) [נהר]	latus, -a, -um [רחב]
arbiter, arbitri (m.) [בורר] (e נופלת -ה)	sevērus, -a, -um [רציני/קפדני]
puella, puellae (f.) [נערה]	carus, -a, -um [יקר/אהוב]

תרגיל 12

תרגמו את המשפטים הבאים

1. praemium dēbētis nauṭīs bonīs.
2. amīcī meī undās magnās timēnt.
3. mi fili, tē vocō.
4. filiae meae bonae puellae sunt.
5. fīliam meam vocās.
6. bellum et puerōs et puellās terret.
7. nostri dōna laudant.
8. puellae dōnum dat.
9. virō fābulās nārrāmus.
10. philosophia est vītae magistra.

תרגיל 13

השלימו את המילים החתוכות:

1. arma vir _____ que canō. (Vergilius)
אני שר על נשק ועל גבר.
2. anim _____ dēb _____ mūtāre, non cael _____. (Seneca)
עליך לשנות את נפשך, לא את השמיים. (כלומר, אנחנו לא יכולים לברוח מהנסיבות ולכן עלינו לשנות את הגישה אליהם.)
3. inter domin _____ et servum nulla amicītia est. (Curtius Rufus)
אין חברות בין אדון לעבדו.
4. post iānu _____ sedet filia poēt _____.
הבת של המשורר יושבת מאחורי הדלת.
5. ingenium mal _____ saepe mov _____. (Ovidius)
דברים רעים מעוררים לעתים קרובות גאונות.
6. vīta nec bonum nec mal _____ est; bon _____ ac malī locus est.
החיים אינם דבר רע או טוב; הם מקום של טוב ורע.

תרגיל 14

מצאו את כל המשפטים השמניים בתרגילים של שיעור 5 ונתחו אותם מבחינה תחבירית ודקדוקית, לפי הדרך שבה נותח המשפט *murus altus est*.

תרגיל 15

בהתחשב במין הניתן בסוגריים, זהו את היחסה ואת המספר של כל אחד משמות העצם. (לכמה מהשמות יש יותר מתשובה אחת.)

דוגמה: dominos אקוזטיבוס, רבים

1. amīcum (m.)
2. bellum (n.)
3. locōrum (m.)
4. dōna (n.)
5. animi (m.)

6. viris (m.)

אוצר מילים לשיעור 5

ac – (ו' החיבור)

amīcītia, amīcītiaē (f.) – ידידות, חברות

amīcus, amīcī (m.) – חבר, ידיד

animus, animi (m.) – נפש

arma, armōrum (n.) – נשק (רק צורת רבים)

bellum, bellī (n.) – מלחמה

bonus, -a, -um – טוב

caelum, caelī (n.) – שמיים

dōnum, donī (n.) – מתנה

fābula, fēbulae (f.) – סיפור, מעשייה

filia, filiae (f.) – בת

iānua, ianuae (f.) – דלת, מפתן

ingenium, ingenī (n.) – יכולת, כישרון, גאונות

inter + acc. בין; מבעד; במשך – (מילת יחס)

locus, locī (m.) – אזור; שכונה, מקום. loca=pl. neu.

magistra, magistrate (f.) – מורה

malus, -a, -um – רע

meus, -a, -um – שלי [mi – צורת voc. מקוצרת – mi]

mūtō, mūtāre, mūtāvī, mūtātum – לשנות

narrō, narrāre, narrāvī, narrātum – לספר

noster, nostra, nostrum – שלנו

nullus, -a, -um – כל, אף

philosophia, pilosophiae (f.) – פילוסופיה

post + acc. אחרי – (מילת יחס)

praemium, praemiī (n.) – רווח, שלל, פרס

puella, puellae (f.) – ילדה

sedeō, sedere, sēdī, sessum – לשבת

serva, servae (f.) – שפחה

servus, servī (m.) – עבד

sum, esse, fuī – להיות

tē – אותך (כינוי גוף)

terreō, terrēre, terruī, territum – להבהיל, להפחיד

timeō, timēre, timuī – לפחד

unda, undae (f.) – גל, מיים, נחשול

verbum, verbi (n.) – מילה

vīta, vitae (f.) – חיים

vocō, vocāre, vocāvī, vocātum – לקרוא, להזמין

לטיניות לבל